

БЪРЗА ПОМОЩ В ИЗБОРНИЯ ДЕН

Наблюдателят

В изборния ден наблюдателят трябва да разполага с удостоверение, издадено от ЦИК. То се предоставя на СИК, за да бъде копирано или за да бъдат вписани данните, но оригиналът ТРЯБВА остане у вас.

Наблюдателят може да присъства при получаването на изборните книжа и материали и подготовката на помещенията за гласуване; в изборното помещение при откриването, по време на гласуването и при закриването на изборния ден, като му се осигурява пряка видимост при установяване на резултатите. Наблюдателят може да получи копие от изборния протокол за наблюдаваната секция.

В даден момент в едно изборно помещение може да присъства само един наблюдател от една и съща организация.

Начало и край на изборния ден

Изборният ден започва в 7.00 ч., а изборното помещение се отваря от председателя на секционната изборителна комисия (СИК), ако присъстват повече от половината членове на комисията.

Гласуването приключва в 20.00 ч. Ако в този момент пред изборното помещение чакат избиратели, председателят и секретарят на СИК установяват техния брой и събират документите им за самоличност. Само тези избиратели се допускат да гласуват след 20.00 ч., но не по-късно от 21.00 ч.

Изборното помещение

В изборното помещение следва да има: табло с указание за гласуване само със знак ✕ или ✓ и със син химикал; образец на бюлетината; всички решения на СИК.

Присъстващите в изборното помещение и организация на гласуването

В изборното помещение при откриването и закриването на изборния ден могат да присъстват: кандидати, застъпници, наблюдатели, представители на партии, коалиции, инициативни комитети, представители на медиите. При откриването на изборния ден могат да присъстват и избиратели, а при установяване на резултатите от гласуването – по един анкетъор от регистрирана социологическа агенция.

Представителите на СИК и присъстващите наблюдатели, застъпници и представители е необходимо да носят отличителни табели по образец. Застъпниците, наблюдателите и представителите на партиите, коалициите и инициативните комитети могат да присъстват и наблюдават изборите в свободно избрани от тях секции, като се легитимират пред секционната комисия чрез: удостоверение, издадено от ЦИК за застъпниците; удостоверение, издадено от ЦИК за наблюдателите; пълномощно, подписано от представляващия партията, коалицията и инициативния комитет или упълномощено от тях лице, за техните упълномощени представители.

В даден момент в изборното помещение може да се намират само по един наблюдател от една и съща организация, по един застъпник за всяка кандидатска листа, един представител от всяка партия, коалиция или инициативен комитет, по един анкетъор от регистрирана социологическа агенция. Чуждестранните наблюдатели могат да присъстват по двама, придружени от преводач.

В изборното помещение застъпниците, наблюдателите, представителите на партии, коалиции, инициативни комитети и представителите на медиите заемат най-отдалечените места от кабината/те за гласуване.

Идентификация и гласуване

Идентификация:

Избирателят представя документ за самоличност – лична карта, паспорт, дипломатически или служебен паспорт, или военна карта (само за военнослужещи) пред члена на СИК, който изпълнява дейността по отбелязване на гласуването в списъка за гласуване.

В случай че избирателят е включен в списъка за гласуване, СИК вписва следните данни: ЕГН, номер и вид на документа за самоличност и го допуска до гласуване.

Тези, които не са включени в списъка за гласуване, се дописват от СИК и се допускат до гласуване след представяне на документ за самоличност и декларация, че не са гласували и няма да гласуват на друго място (Приложение № 22-НС от изборните книжа). Забранено е личните данни на избирателите да бъдат четени на глас.

Действия при гласуване:

Бюлетините за гласуване са подредени в кочани по 100, а всяка бюлетина има фабрично отпечатан номер. Бюлетината се откъсва от кочана пред избирателя и се показва, след вписване на данните му в избирателния списък. Представител на СИК се уверява, че бюлетината е по образец и върху нея няма отбелязвания; поставя на гърба на бюлетината един печат. Избирателят гласува в тъмната стаичка и излиза със сгъната бюлетина (по начин, който не позволява да се разкрие вота му) и я подава на член на комисията, който сверява дали номерът върху бюлетината съответства на номера от съответния кочан. При съответствие, членът на комисията поставя втори печат на гърба на бюлетината, откъсва отрязъка с номера (който е в долния десен ъгъл на бюлетината) и го пуска в непрозрачната кутия. След тези действия бюлетината се подава на избирателя, за да я пусне в урната.

При несъответствие между номера върху бюлетината и номера върху кочана, бюлетината се обявява за недействителна и избирателят не се допуска до повторно гласуване. Тези обстоятелства се отбелязват в графа "Забележки".

Процедури при отчитане на резултатите

На всички в помещението трябва да се осигури видимост за проследяване процеса на преброяване, но само СИК е компетентна да преброи и установи резултатите.

ДЕЙСТВИТЕЛЕН ГЛАС: бюлетината е по установен образец; на гърба ѝ са положени два печата на съответната СИК; върху бюлетината вотът на избирателя е отбелязан със знак **X** или **✓**, със син цвят, само в едно от **квадратчетата** за гласуване – за партия, коалиция, независим кандидат (пп/кп/нк) или „Не подкрепям никого“; знакът **X** или **✓** не навлиза в квадратче за гласуване за друга листа; върху бюлетината няма вписани букви, цифри и други.

Ако в избирателната кутия бъде намерена бюлетина, отговаряща на изброените по-горе изисквания за действителност на гласа, но не е откъснат поредният номер на бюлетината, гласът се брои за действителен, ако номерът ѝ съвпада с някой от номерата в кочаните, от които са откъсвани бюлетините в тази избирателна секция. При спор относно действителността на вота се взема писмено решение, в което да се опише поредният номер на бюлетината, както и имената на члена на комисията, отговарял за откъсване на отрязъците с номерата от бюлетините.

НЕДЕЙСТВИТЕЛЕН ГЛАС: бюлетината не е по установения образец; на гърба на бюлетината няма два броя печати на СИК; в бюлетината има вписани букви, цифри и други; вотът е отбелязан със знак различен от **X** или **✓** или с цвят различен от син; липсва отбелязан вот; в бюлетината има отбелязано повече от едно квадратче (за пп/кп/нк или „Не подкрепям никого“); празна бюлетина.

Когато на бюлетина, отговаряща на изискванията за действителност, не е откъснат поредният номер, гласът се брои за недействителен, ако този номер не съвпада с никой от номерата в кочаните, от които са откъсвани бюлетини.

ПРЕБРОЯВАНЕ НА ГЛАСОВЕТЕ: СИК отваря избирателната кутия и установява броя на бюлетините в нея. Бюлетините се изваждат една по една от определен от СИК член на комисията, поставят се с лицевата страна надолу и се броят.

Бюлетините се подреждат на две купчинки: действителни и недействителни. Действителните гласове се разделят на още две купчинки: гласове, подадени за партии и коалиции и гласове „Не подкрепям никого“. Действителните гласове, подадени за партиите, коалициите, се подреждат на отделни купчинки и се преброяват поотделно.

Празните бюлетини, бюлетините, в които има отбелязан вот в повече от едно квадратче или не може да се установи еднозначно вотът на избирателя, се подреждат на отделна купчинка.

Когато в бюлетината има отбелязване в квадратчето за една листа, но бюлетината не отговаря на другите изисквания за действителност, е налице недействителен глас за кандидатската листа.

ЗА КОНТАКТ С ИНСТИТУТ ЗА РАЗВИТИЕ НА ПУБЛИЧНАТА СРЕДА:

Телефон офис ИРПС: + 359 890 144 418

Ива (мобилен): +359 878 750 009

Лилиан (мобилен): +359 884 498 915

Диана (мобилен): +359 899 784 757

Ясен (мобилен): +359 878 750 005